

Nr 1039

Av herr Löfgren m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 119, med förslag till lag om ändrad lydelse av 4 § 3 mom. förordningen den 16 maj 1884 (nr 25) angående patent.

(Lika lydande med motion nr 835 i Första kammaren)

Genom proposition nr 119 föreslås en höjning av ansökningsavgiften för patentansökningar med 100 % från kr. 200: — till kr. 400: — och en därav föranledd ändring av 4 § 3 mom. förordningen av den 16 maj 1884 (nr 25) angående patent. Föreslagen ändring skulle träda i kraft den 1 juli 1967.

Som motiv för ändringen hänvisas till den principiella uppfattningen att patent- och registreringsverket skall vara självfinansierande och att den del av verkets verksamhet som avser patentärenden beräknas ge ett underskott av omkring 3 milj. kr. för innevarande budgetår och omkring 2,9 milj. kr. under budgetåret 1967/68. Den nu föreslagna höjningen beräknas medföra en inkomstförstärkning för budgetåret 1967/68 med 3,7 milj. kr. Argumenteringen kan vid första påseende verka sakligt underbyggd, men skäligheten i den föreslagna höjningen kan dock starkt ifrågasättas om alla fakta beaktas.

I propositionen redovisas att patentverket för budgetåret 1966/67 förutsett att inkomsterna inte skulle komma att täcka utgifterna, och med hänsyn därtill föreslog departementschefen höjning av vissa varumärkes- och bolagsregistreringsavgifter. Beträffande patentavgifterna borde dock — i avvaktan på den nya nordiska patentlagstiftningen — inga åtgärder vidtagas.

Förslag till ny patentlag förelades riksdagen genom proposition 1966: 40. Förslaget innebar att den nya lagen skulle träda i kraft den 1 januari 1967. Senare har ikraftträdandet beräknats kunna ske den 1 juli 1967, och nu anses det komma att uppskjutas ytterligare på grund av dröjsmål med anledning av samordnad behandling inom de nordiska parlamenten. Behandlingen har ännu ej avslutats.

Den tidigare intagna ståndpunkten, att höjning av patentavgifterna borde anstå till dess den nya patentlagen träder i kraft, kan fortfarande ha fog för sig, även om ett dröjsmål beklagligt nog uppstått. I varje fall är det otillfredsställande att nu utbryta en del av avgiftsgrupperna och höja dessa med 100 %. Det kan vara av intresse att redovisa storleksordningen av de olika avgiftsgrupperna. Härvid kan uppgifter i patentverkets budgethand-

lingar, bil. 11 a i verkets petitaframställning för budgetåret 1967/68, ge vägledning:

Belopp i 1 000-tal kr.	1965/66 Inkomster	1966/67 Inkomster
1. Avgifter i patentärenden:		
a) ansökningsavgifter	3 293	3 500
b) årsavgifter	11 513	12 400
c) utfärdningsavgifter	846	900
d) återupplivningsavgifter	33	35
e) besväravgifter	53	57
f) avgifter för försålda publikationer och repro- duktioner	820	850
	<hr/> 16 558	<hr/> 17 742

Ansökningsavgifternas andel av de sammanlagda avgifterna uppgår alltså enligt dessa uppgifter till endast mellan 19 och 20 %. Även om mindre ändringar uppstår i de verkliga slutsiffrorna för budgetåret 1966/67 kan andelen beräknas till ca 20 %.

Att nu utbryta en del av avgiftsgrupperna, vilken motsvarar ca 20 % av de samlade avgiftsbeloppen och höja denna avgiftsdel med 100 %, omöjliggör en sakligt betingad avvägning av de olika avgiftsgruppernas inbördes förhållande vid en höjning av patentavgifterna. Detta är i och för sig ett tillräckligt starkt vägande skäl för att nu ej vidtaga den genom propositionen föreslagna höjningen av ansökningsavgifterna. Om hänvisning till principen om patentverkets självfinansiering göres i samband med uppgiften om det beräknade underskottet för innevarande och kommande budgetår, så vill vi dock hänvisa till uppgiften i patentverkets petitaskrivelse av den 13 september 1966, där det på s. 13 konstateras, att patentverket under budgetåren 1958/59—1965/66 lämnat ett ekonomiskt överskott om ca 13 milj. kr.

Det måste anses vara helt rimligt att täckning av viss avdelnings inom verket kostnader för ett eller annat budgetår ej uppnås genom gällande avgifter. Om de ovan redovisade sifferuppgifterna för avgifter under budgetåret 1966/67 tages som utgångspunkt för en uppskattning av tänkta avgiftshöjningar, så utgör summan för andra avgifter än ansökningsavgifter 17 742 ./ 3,5 milj. kr. eller 14 242 milj. kr. En höjning av dessa andra avgifter med endast 25 % utgör således ett belopp av ca 3,56 milj. kr. Om härtill lägges en höjning av ansökningsavgiften med endast hälften av den nu föreslagna höjningen eller 50 % höjning, så skulle den sammanlagda avgiftshöjningen uppgå till ca 5,4 milj. kr. Skulle däremot hela den nu föreslagna höjningen av ansökningsavgiften läggas till ovannämnda ca 3,56 milj. kr., så skulle den sammanlagda avgiftshöjningen bli ca 7,26 milj. kr. Verket har i sin petitaskrivelse av den 13 september 1966 uppgivit sig vid höjning av patentavgifterna ämna eftersträva att uppnå full kostnadstäckning med ca 10 % säkerhetsmarginal. Ser man denna uppgift mot bakgrunden av ett beräknat underskott av 3 milj. kr. för budget-

året 1966/67 och 2,9 milj. kr. för budgetåret 1967/68 så framstår det klart *dels* att säkerhetsmarginaler av helt annan storleksordning uppstår för ett isolerat betraktat budgetår och *dels* hur otillfredsställande det måste vara att vidtaga höjning av enbart en mindre del av avgiftsgrupperna utan att samtidigt kunna bedöma hur en skäligen total avgiftshöjning bör fördelas på olika avgiftsgrupper.

Den föreslagna höjningen av ansökningsavgifterna kräver en ändring av gällande lagbestämmelse. Den nya, genom nordiskt samarbete förbärrade patentlagen kommer enligt vad man redan nu kan förutse inom en mycket snar framtid att beslutas och träda i kraft. Då kommer gällande lagbestämmelser att ersättas av nya, och det måste väl synas föga välbetänkt att nu göra ändring i gällande lag för en förhållandevis mycket kort tillämpningstid. Även om lagrådet tillstyrkt en ändring, så har vi inte kunnat underlåta att göra detta påpekande, så mycket mera som vi anser att våra i det föregående anförda skäl mot att nu ensidigt höja ansökningsavgifterna är så starka, att höjningen bör anstå till dess alla avgiftsgruppers inbördes nivå i ett sammanhang kan bedömas.

Vi vill i det fortsatta även anförda andra saksak, som starkt talar för att den föreslagna höjningen av avgifter inom patentområdet ej nu bör vidtagas.

Vi är helt införstådda med att den service som patentverket ger uppfinnare och dess förlagsmän inom näringslivet skall täckas av kostnader inom de sammantagna olika avgiftsgrupperna. Men det måste då också vara en självklar förutsättning att den service som verket ger skall vara fullt tillfredsställande. Så är dock inte fallet för närvarande. I motionerna I: 148 och II: 184 vid årets riksdag har tydligt belysts hur otillfredsställande behandlingen av patentansökningar inom patentverket är. Vi kan i detta sammanhang också hänvisa till debatten i andra kammaren den 15 mars detta år.

För närvarande är eftersläpningen i fråga om behandlingen av patentansökningar orimligt stor. Nära 62 000 ansökningar ligger ej avgjorda. Genomsnittstiden för behandlingen av patentansökningar är ca 5 år, och för de oftast mycket betydelsefulla patentärenden som också går över besväravdelningen, är genomsnittstiden för behandlingen ca 10 år. Detta skall ses mot bakgrunden av att den totala skyddstiden nu är 17 år.

Anledningen till den synnerligen otillfredsställande balansen av icke avgjorda patentansökningar är i allt väsentligt att patentverket ej erhåller tillräckliga anslag för att anställa erforderlig personal för att komma till rätta med eftersläpningen. Det är enligt vår uppfattning helt orealistiskt att räkna med att effekten av den nya nordiska patentlagstiftningen och de betydande ansträngningar som göres och kommer att göras för att rationalisera granskningsarbetet skall medföra möjligheter att nedbringa balansen till skälig nivå. Även en aldrig så kritisk granskning av de bedömningar som i detta sammanhang göres av patentverket kommer enligt vår

uppfattning att klart visa, att patentverket måste ges anslag för en betydande förstärkning av verkets granskningsresurser för att ett någorlunda tillfredsställande tillstånd i fråga om behandling av patentansökningar skall kunna uppnås.

Då riksdagen helt nyligen motsatt sig i och för sig mycket måttfulla förslag om ökade anslag för utökade granskningsresurser inom patentverket, så anser vi även de härigenom anförda skälen klart tala mot att nu godkänna en höjning av avgifter för patentansökningar.

Med hänvisning till vad vi här ovan anfört anser vi, att tillräckliga skäl ej föreligger för ett godkännande av den i propositionen nr 119 föreslagna höjningen av ansökningsavgiften för patent från kr. 200: — till kr. 400: — och följaktligen ej heller för ändring av lydelsen av 4 § 3 mom. förordningen den 16 maj 1884 (nr 25) angående patent, och anhåller vi därför, att riksdagen måtte avslå den i propositionen nr 119 gjorda framställningen.

Stockholm den 25 april 1967

<i>Sigfrid Löfgren (fp)</i>	<i>Gideon From (fp)</i>	<i>C. G. Regnéll (h)</i>
<i>Sven G. Andersson (fp)</i> i Örebro	<i>Sören Norrby (fp)</i>	<i>M. Berglund (fp)</i>
<i>Fritz Börjesson (cp)</i> i Glömminge	<i>Sigvard Larsson (fp)</i>	<i>Sven Antby (fp)</i>
<i>Gunnar Hyllander (fp)</i>	<i>Yngve Hamrin (fp)</i> i Jönköping	<i>Rune Gustavsson (cp)</i> i Alvesta
<i>Cecilia Nettelbrandt (fp)</i>	<i>Elias Jönsson (fp)</i> i Ingemarsgården	<i>W. Werbro (fp)</i>
<i>Anders Jonsson (fp)</i>		<i>Ingrid Sundberg (h)</i>

Nr 1040

Av herr Norrby, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 126, med förslag till lag om ändring i vattenlagen m. m.

(Lika lydande med motion nr 836 i Första kammaren)

Med hänvisning till i motionerna I: 772 och II: 960 anförd motivering och under förutsättning av riksdagens bifall till dessa vad avser namnfrågan hemställer jag,

att riksdagen vid ändring av i propositionen berörda lagar inför benämningen »Statens miljövårdsverk» i stället för »Statens naturvårdsverk».

Stockholm den 25 april 1967

Sören Norrby (fp)